

UCHWALAMY USTAWĘ

Weźmiecie teraz udział w grze symulacyjnej, która ilustruje sposób uchwalania ustaw w Polsce. Wejdziecie w rolę przedstawicieli poszczególnych organów władzy, uczestniczących w tej procedurze (patrz poniżej). Zachowajcie następujące proporcje:

- prezydent – 1 osoba + 1 doradca (ew. 2);
- rząd – nie więcej niż 6-7 osób;
- Sejm – 3/4 pozostałych uczniów podzielonych na 2 komisje sejmowe;
- Senat – reszta uczniów.

Zapoznajcie się ze wskazówkami oraz krótkim opisem kolejnych kroków symulacji, a następnie przygotujcie się do udziału w grze. Żaden nie powinien trwać dłużej niż 5 minut. Ważne jest też, by pierwotny projekt ustawy opracowany przez rząd nie był długi ani skomplikowany!

ROLE W GRZE SYMULACYJNEJ

..... (imię i nazwisko) MARSZAŁEK SEJMU (imię i nazwisko) PRZEWODNICZĄCY KOMISJI SEJMOWEJ (imię i nazwisko) MARSZAŁEK SENATU
..... (imię i nazwisko) PREZYDENT (imię i nazwisko) PREMIER (imię i nazwisko) CZŁONEK RADY MINISTRÓW
..... (imię i nazwisko) POSEŁ (imię i nazwisko) DORADCA (imię i nazwisko) SENATOR

A. MARSZAŁEK SEJMU

Wybierz spośród postów swojego sekretarza, który będzie ci pomagał w pełnieniu obowiązków. Kiedy wpłynie do ciebie wniosek ustawodawczy (projekt ustawy – czyli

propozycja prawnego uregulowania problemu), przekaz go odpowiednim komisjom. Do zadań komisji należy wydanie opinii o projekcie ustawy. Kiedy projekt powróci z komisji, rozpocznij obrady „Sejmu”. Masz pilnować porządku, tj. udzielać posłom głosu (a także w uzasadnionych sytuacjach go odbierać) oraz zamykać dyskusję. Kiedy „Sejm” podejmie decyzję, czyli w jawnym głosowaniu zaakceptuje ustawę, podpisujesz ją i kierujesz do „Senatu”, a przyjętą przez „Sejm” i „Senat” ustawę przedstawiasz prezydentowi do podpisu. Jeśli „Senat” wprowadzi do ustawy swoje poprawki, poddajesz je pod głosowanie „Sejmu” i dopiero potem przesyłasz ustawę do prezydenta.

B. PRZEWODNICZĄCY KOMISJI SEJMOWEJ

Zostałeś wybrany, aby kierować pracami komisji sejmowej, która ocenia projekt ustawy. Prowadzisz zebranie, podczas którego zadaniem członków komisji będzie zaopiniowanie propozycji wnioskodawcy. Po naradzie przedstawiasz „Sejmowi” efekt pracy komisji. Pamiętaj, że wnioski komisji muszą być poparte przekonującymi argumentami.

C. MARSZAŁEK SENATU

Twoim zadaniem jest rozpatrzenie projektu ustawy wpływającego z „Sejmu”. Prowadzisz obrady „Senatu” (tj. udzielasz i odbierasz senatorom głos oraz zamykasz dyskusję), na których przyjmujecie lub odrzucacie ustawę uchwaloną przez „Sejm” albo wprowadzacie ewentualne poprawki. Po głosowaniu ogłaszasz jego wyniki. Podjętą uchwałę podpisujesz i przesyłasz marszałkowi „Sejmu”.

D. PREZYDENT

Przed podjęciem decyzji, czy podpisać ustawę, powinieneś przeanalizować jej treść. Możesz przysłuchiwać się pracy „Sejmu”. Pamiętaj, że możesz odmówić podpisania ustawy, przekazując ją „Sejmowi” do ponownego rozpatrzenia lub występując do „Trybunału Konstytucyjnego” z zapytaniem, czy jest zgodna z konstytucją (nie możesz jednak zrobić obu tych rzeczy – musisz się na coś zdecydować!).

E. PREMIER I CZŁONKOWIE RZĄDU

Waszym pierwszym zadaniem jest sformułowanie projektu ustawy. W projekcie ustawy musicie napisać, skąd „rząd” weźmie środki na zrealizowanie zawartych w niej postanowień. Pamiętajcie, że:

- macie swoich sojuszników w „Sejmie”;
- możecie wprowadzić własne poprawki do projektu;
- możecie uczestniczyć w posiedzeniach „Sejmu”, gdyż – jak zakładamy – jesteście wszyscy także posłami (choć w rzeczywistości nie jest to regułą).

F. POSEŁ/SENATOR

Uczestniczysz w posiedzeniach „Sejmu”/„Senatu”. Możesz zabierać głos, bierzesz udział w głosowaniu, możesz pracować w komisjach sejmowych/senackich, wolno ci zgłaszać poprawki do projektów ustaw.

G. SĘDZIA TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

Jest to rola dla nauczyciela. W swojej ocenie ustawy powinien kierować się zapisami zawartymi w Konstytucji.

GRA SYMULACYJNA

- opracowanie przez rząd projektu ustawy;
- przekazanie go marszałkowi „Sejmu”, który przesyła go do komisji;
- opracowanie opinii o projekcie przez komisje sejmowe;
- debata sejmowa nad projektem;
- uchwalenie ustawy przez „Sejm” w drodze głosowania;
- przesłanie jej do „Senatu”, który może zgłosić propozycje dokonania zmian w ustawie, odrzucić ustawę w całości lub przyjąć bez zastrzeżeń;
- powrót ustawy do „Sejmu”, który
- może nie przyjąć uchwały „Senatu”, odrzucającej ustawę lub wprowadzającej

poprawki;

- przekazanie ustawy „prezydentowi” do podpisu i ewentualne przesłanie do „Trybunału Konstytucyjnego” z prośbą o opinię;
- podpisanie ustawy przez „prezydenta” i zarządzenie ogłoszenia jej w Dzienniku Ustaw.